



Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 13. julija 2023*

„Predhodno odločanje – Pristojnost v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo – Uredba (ES) št. 2201/2003 – Člena 10 in 15 – Prenos pristojnosti na sodišče druge države članice, ki je primernejše za odločanje o zadevi – Pogoji – Sodišče države članice, v katero je bil otrok neupravičeno premeščen – Haaška konvencija iz leta 1980 – Korist otroka“

V zadevi C-87/22,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Landesgericht Korneuburg (deželno sodišče v Korneuburgu, Avstrija) z odločbo z dne 4. januarja 2022, ki je na Sodišče prispela 9. februarja 2022, v postopku

TT

proti

AK,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi C. Lycourgos, predsednik senata, K. Lenaerts, predsednik Sodišča v funkciji sodnika četrtega senata, L. S. Rossi (poročevalka), sodnica, J.-C. Bonichot, sodnik, in O. Spineanu-Matei, sodnica,

generalni pravobranilec: P. Pikamäe,

sodni tajnik: D. Dittert, vodja enote,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 12. januarja 2023,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za TT Z. Gáliková, M. Hrabovská, advokátky, P. Hajek in P. Rosenich, Rechtsanwälte,
- za AK S. Lenzhofer in L. Stelzer Páleníková, Rechtsanwälte,
- za slovaško vlado S. Ondrášiková in B. Ricziová, agentki,
- za Evropsko komisijo H. Leupold in W. Wils, agenta,

* Jezik postopka: nemščina.

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 23. marca 2023
izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 15 Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/2000 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 243).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med TT, slovaškim državljanom, ki prebiva v Avstriji, in AK, slovaško državljanke, glede varstva in vzgoje njunih dveh skupnih otrok, ki prebivata z AK na Slovaškem.

Pravni okvir

Haaška konvencija iz leta 1980

- 3 Člen 6 Konvencije o civilnopravnih vidikih mednarodnega protipravnega odvzema otrok, ki je bila 25. oktobra 1980 sklenjena v Haagu (v nadaljevanju: Haaška konvencija iz leta 1980), določa:
„Pogodbenica določi centralni izvršilni organ, ki izpolnjuje obveznosti, ki so po konvenciji predvidene za tak organ.“
- 4 Člen 8, prvi odstavek in tretji odstavek, točka (f), te konvencije določa:
„Katerakoli oseba, institucija ali drugo telo, ki trdi, da je bila s tem, ko je bil otrok odpeljan ali zadržan, kršena pravica do skrbi zanj [pravica do varstva in vzgoje otroka], se lahko obrne na centralni izvršilni organ države, v kateri je otrokovo stalno [običajno] prebivališče, ali na centralni izvršilni organ katerekoli druge pogodbenice za pomoč pri zagotovitvi vrnitve otroka.
[...]
K prošnji se lahko priložijo naslednji dokumenti:
[...]
(f) potrdilo ali garantno pismo, ki ga izda centralni izvršilni organ ali drug pristojen organ države, v kateri je otrokovo stalno [običajno] prebivališče, ali uradna oseba, in sicer v zvezi z relevantnim pravom te države“.
- 5 Člen 16 navedene konvencije določa:
„Ko dobi sodni ali upravni organ pogodbenice, v katero je bil otrok odpeljan ali v kateri je zadržan, obvestilo o tem, da je bil otrok nezakonito odpeljan ali zadržan po 3. členu, ne izda meritorne odločbe o pravici do skrbi za otroka [pravici do varstva in vzgoje otroka], dokler se ne ugotovi, da se otrok ne bo vrnil na podlagi te konvencije, ali če ni vložena prošnja na podlagi te konvencije – v razumnem časovnem obdobju po prejemu obvestila.“

Uredba št. 2201/2003

6 V uvodnih izjavah 12, 13, 17 in 33 Uredbe št. 2201/2003 je navedeno:

„(12) Temelji pristojnosti v zadevah starševske odgovornosti, določeni v tej uredbi, so oblikovani tako, da kar najbolj upoštevajo interese otroka, zlasti kriterij povezanosti. To pomeni, da je v prvi vrsti pristojna država članica, v kateri ima otrok običajno prebivališče, z izjemo nekaterih primerov spremembe otrokovega prebivališča ali v skladu s sporazumom med nosilcema starševske odgovornosti.

(13) Ta uredba omogoča, da v interesu otroka izjemoma in pod določenimi pogoji pristojno sodišče lahko prenese zadevo na sodišče druge države članice, če je to sodišče bolj primerno za odločanje o zadevi. Drugo sodišče v takšnem primeru ne sme imeti možnosti prenesti zadeve na katero koli tretje sodišče.

[...]

(17) V primerih neupravičene premestitve ali zadržanja otroka je treba nemudoma doseči otrokovo vrnitev in v ta namen se Haaška konvencija [iz leta] 1980 uporablja še naprej, kot je bila dopolnjena z določbami te uredbe, zlasti s členom 11. Sodišča države članice, v katero ali v kateri je bil otrok neupravičeno premeščen ali zadržan, bi morala biti upravičena do nasprotovanja otrokovi vrnitvi v posebnih, ustrezno utemeljenih primerih. Vendar pa tako odločbo lahko nadomesti kasnejša odločba sodišča države članice otrokovega običajnega prebivališča pred njegovo neupravičeno premestitvijo ali zadržanjem. Če je posledica odločbe vrnitev otroka, za njegovo vrnitev ni potreb[e]n [noben poseben postopek] za priznanje in izvršitev navedene sodne odločbe v državi članici, v katero ali v kateri je bil otrok premeščen ali zadržan.

[...]

(33) Ta uredba priznava temeljne pravice in upošteva načela Listine [Evropske unije] o temeljnih pravicah [...]. Njen namen je predvsem zagotoviti spoštovanje temeljnih otrokovih pravic, kakor so določene v členu 24 Listine [...] o temeljnih pravicah.“

7 Člen 2 te uredbe, naslovljen „Opredelitve“, določa:

„V tej uredbi:

[...]

7. ‚starševska odgovornost‘ pomeni vse pravice in dolžnosti v zvezi z osebnostjo ali s premoženjem otroka, ki so fizični ali pravni osebi podeljene s sodno odločbo, po samem zakonu ali s pravno veljavnim dogovorom. Izraz zajema pravice do varstva in vzgoje otroka in pravice do stikov z otrokom;

[...]

9. ‚pravice do varstva in vzgoje‘ vključujejo pravice in dolžnosti, ki se nanašajo na skrb za otrokovo osebnost in zlasti pravico določitve kraja otrokovega prebivališča;

[...]

11. „neupravičena premestitev ali zadržanje“ pomeni premestitev ali zadržanje otroka, kadar:

(a) je to kršitev pravic do varstva in vzgoje, pridobljenih s sodno odločbo ali po samem zakonu ali z dogovorom, ki ima pravno veljavo v skladu z zakonodajo države članice, v kateri je imel otrok običajno prebivališče neposredno pred premestitvijo ali zadržanjem;

in

(b) pod pogojem, da so se pravice do varstva in vzgoje otroka v času premestitve ali zadržanja dejansko izvajale, skupaj ali posamezno, ali bi se bile izvajale, če do premestitve ali zadržanja ne bi prišlo. Za varstvo in vzgojo otroka se šteje, da se izvršuje skupno, kadar v skladu s sodno odločbo ali po samem zakonu eden od nosilcev starševske odgovornosti ne more odločati o kraju otrokovega prebivališča brez soglasja drugega nosilca starševske odgovornosti.“

8 Uredba št. 2201/2003 vsebuje poglavje II, naslovljeno „Pristojnost“, ki v oddelku 2, naslovljenem „Starševska odgovornost“, vsebuje člene od 8 do 15 te uredbe.

9 Člen 8 navedene uredbe, naslovljen „Splošna pristojnost“, določa:

„1. Sodišča države članice so pristojna v zadevah starševske odgovornosti v zvezi z otrokom, ki običajno prebiva v tisti [tej] državi članici v trenutku, ko je sodišče začelo postopek.

2. Odstavek 1 se uporablja ob upoštevanju členov 9, 10 in 12.“

10 Člen 10 iste uredbe, naslovljen „Pristojnost v primerih ugrabitve otroka“, določa:

„Pri neupravičeni premestitvi ali zadržanju otroka sodišča države članice, v kateri je otrok običajno prebival neposredno pred neupravičeno premestitvijo ali zadržanjem, obdržijo svojo pristojnost, dokler otrok ne pridobi običajnega prebivališča v drugi državi članici in:

(a) vse osebe, institucije ali drugi organi, ki imajo pravico do varstva in vzgoje otroka, privolijo v premestitev ali zadržanje;

ali

(b) otrok prebiva v drugi državi članici najmanj eno leto po tem, ko so bile ali bi morale biti osebe, institucije ali drugi organi, ki imajo pravico do varstva in vzgoje otroka, seznanjeni s krajem otrokovega bivanja in se je otrok vživel v novo okolje ter je bil izpolnjen najmanj eden od naslednjih pogojev:

(i) v enem letu, ko je ali bi lahko bil nosilec pravic do varstva in vzgoje otroka seznanjen s krajem bivanja otroka, ni bila vložena nobena zahteva za vrnitev pri pristojnih organih države članice, kamor je bil otrok premeščen ali kjer je zadržan;

(ii) zahteva za vrnitev, ki jo je vložil nosilec pravic do varstva in vzgoje otroka, je bila umaknjena in v roku iz odstavka (i) ni bila vložena nobena nova zahteva;

(iii) primer pred sodiščem v državi članici, kjer je otrok običajno prebival neposredno pred neupravičeno premestitvijo ali zadržanjem, je bil zaključen na podlagi člena 11(7);

(iv) sodno odločbo o varstvu in vzgoji otroka, ki ne nalaga vrnitve otroka, so izdala sodišča države članice, kjer je otrok običajno prebival neposredno pred neupravičeno premestitvijo ali zadržanjem.“

- 11 Člen 11 Uredbe št. 2201/2003, naslovljen „Vrnitev otroka“, v odstavkih od 1 do 3 določa:

„1. Kadar oseba, institucija ali drug organ, ki ima pravico do varstva in vzgoje otroka, zahteva od pristojnih organov v državi članici, da izdajo sodno odločbo na podlagi Haaške konvencije [iz leta 1980], da bi dosegla vrnitev otroka, ki je bil neupravičeno premeščen ali zadržan v drugi državi članici, ki ni država članica, kjer je običajno prebival neposredno pred neupravičeno premestitvijo ali zadržanjem, se uporablja[jo] odstavek[i] 2 do 8.

2. Pri uporabi členov 12 in 13 Haaške konvencije iz leta 1980 se zagotovi otroku možnost biti med postopkom zaslišan, razen če to ni primerno zaradi otrokove starosti ali zrelosti.

3. Sodišče, pri katerem je bil vložen zahtevek za vrnitev otroka iz odstavka 1, ukrepa v postopku na podlagi zahtevka kar se da hitro in uporabi najhitrejši postopek, ki ga predvideva nacionalno pravo.

Brez poseganja v prvi pododstavek izda sodišče sodno odločbo v roku šestih tednov po vložitvi zahtevka, razen takrat, kadar izjemne okoliščine to onemogočajo.“

- 12 Člen 12 te uredbe, naslovljen „Dogovor o pristojnosti“, pod določenimi pogoji podeljuje pristojnost za odločanje o vseh vprašanih v zvezi s starševsko odgovornostjo sodišču države članice, ki izvaja svojo pristojnost za odločanje o zahtevku za razvezo, za prenehanje življenjske skupnosti ali za razveljavitev zakonske zveze.

- 13 Člen 15 navedene uredbe, naslovljen „Prenos pristojnosti na sodišče, ki je bolj primerno za odločanje o zadevi“, določa:

„1. Izjemoma lahko sodišča države članice, ki so po vsebini pristojna za zadevo, če menijo, da bi bilo sodišče druge države članice, s katero je otrok posebej povezan, primernejše za obravnavo zadeve ali njenega dela in če je to v korist otroka:

(a) prekinejo obravnavo zadeve ali njenega dela ter pozovejo stranke, naj začnejo postopek pri sodišču te druge države članice v skladu z odstavkom 4; ali

(b) zaprosijo sodišče druge države članice, naj prevzame [njeno] pristojnost v skladu z odstavkom 5.

2. Odstavek 1 se uporabi:

(a) na pobudo stranke ali

(b) po uradni dolžnosti ali

(c) na podlagi zahteve sodišča druge države članice, s katero je otrok v skladu z odstavkom 3 posebej povezan.

S prenosom po uradni dolžnosti ali na podlagi zahteve sodišča druge države članice se mora strinjati vsaj ena od strank.

3. Za otroka se šteje, da je posebej povezan z državo članico v smislu odstavka 1, če je:

- (a) otrok v njej pridobil običajno prebivališče, po tem ko se je začel postopek pred sodiščem iz odstavka 1, ali
- (b) v njej prejšnje običajno prebivališče otroka ali
- (c) otrok njen državljan ali
- (d) v njej običajno prebivališče nosilca starševske odgovornosti ali
- (e) v njej otrokovo premoženje in se zadeva tiče ukrepov za zaščito otroka, ki se nanašajo na upravljanje, ohranjanje in razpolaganje s tem premoženjem.

4. Sodišče države članice, ki je po vsebini pristojno, določi rok, v katerem je treba pred sodišči druge države članice začeti postopek v skladu z odstavkom 1.

Če sodišča v tem roku ne začnejo postopka, nadaljuje z izvrševanjem pristojnosti v skladu s členom od 8 do 14 sodišče, ki je začelo postopek.

5. Sodišča te druge države članice lahko, kadar je to zaradi posebnih okoliščin v korist otroka, sprejmejo pristojnost v šestih tednih od začetka postopka pred njimi v skladu z odstavkom 1(a) ali 1(b). V tem primeru sodišče, pred katerim se je [postopek] najprej začel, odkloni pristojnost. V nasprotnem primeru sodišče, pred katerim se je [postopek] najprej začel, nadaljuje z izvrševanjem pristojnosti v skladu s členi od 8 do 14.

6. Sodišča za namene tega člena sodelujejo neposredno ali preko [prek] osrednjih organov, določenih v skladu s členom 53.“

14 Člen 20 navedene uredbe, naslovljen „Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja“, določa:

„1. Določbe te uredbe v nujnih primerih sodiščem države članice ne preprečujejo sprejetja začasnih ukrepov ali ukrepov zavarovanja glede v tej državi nahajajočih se oseb ali premoženja, ki jih predvideva pravo te države članice, tudi v primeru, ko je po tej uredbi za odločanje o glavni stvari [za odločanje po vsebini] pristojno sodišče druge države članice.

2. Ukrepi iz odstavka 1 se prenehajo uporabljati, ko sodišče v državi članici, ki je po vsebini pristojno na podlagi te uredbe, sprejme ukrepe, za katere meni, da so primerni.“

15 Člen 60 te uredbe določa:

„S to uredbo so med državami članicami nadomeščene naslednje konvencije, v kolikor se nanašajo na zadeve, urejene s to uredbo:

[...]

(e) Haaška konvencija [iz leta 1980].“

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

- 16 TT, pritožnik v postopku v glavni stvari, in AK, nasprotna stranka v pritožbenem postopku v glavni stvari, sta oba slovaška državljana in sta starša V in M, ki sta bila leta 2012 rojena zunaj zakonske zveze na Slovaškem. Po slovaškem pravu varstvo in vzgojo otrok izvršujeta oba starša.
- 17 Družina se je leta 2014 preselila v Avstrijo, kjer sta otroka obiskovala vrtec in nato šolo. Leta 2017 sta otroka, ki sta še naprej prebivala v Avstriji, začela obiskovati šolo na Slovaškem in se vsak dan vozila med domom v Avstriji in njuno novo šolo. Otroka se s staršema in starimi starši sporazumevata v slovaščini in znata le nekaj besed v nemščini.
- 18 TT in AK sta se razšla na začetku leta 2020. AK je julija 2020 brez soglasja TT otroka odpeljala na Slovaško, da bi tam živela z njo.
- 19 TT je na podlagi člena 8, prvi odstavek in tretji odstavek, točka (f), Haaške konvencije iz leta 1980 vložil zahtevek za vrnitev otrok pri Okresny súd Bratislava I (okrajno sodišče Bratislava I, Slovaška).
- 20 TT je hkrati pri Bezirksgericht Bruck an der Leitha (okrajno sodišče v kraju Bruck an der Leitha, Avstrija) vložil tožbo, s katero je primarno zahteval izključno pravico do varstva in vzgoje obeh otrok. Njegove trditve so se v glavnem nanašale na to, da je AK z njuno protipravno premestitvijo iz Avstrije na Slovaško ogrozila njuno dobrobit in jima preprečevala stike z njunim očetom.
- 21 AK je temu zahtevku oporekala in se sklicevala na mednarodno nepristojnost sodišča, pri katerem je bila vložena tožba, ker je bilo običajno prebivališče otrok še vedno na Slovaškem in ker se nista socialno vključila v kraju družinskega doma v Avstriji.
- 22 Navedeno sodišče je s sklepom z dne 4. januarja 2021 zahtevek TT zavrnilo in ugodilo ugovoru mednarodne nepristojnosti, ki ga je uveljavljala AK.
- 23 TT se je pritožil na Landesgericht Korneuburg (deželno sodišče v Korneuburgu, Avstrija), ki je s sklepom z dne 23. februarja 2021 spremenilo prvostopenjski sklep in zavrnilo ugovor matere o mednarodni nepristojnosti. Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija) je na podlagi predloga za izredno revizijo s sklepom z dne 23. junija 2021 to odločitev potrdilo.
- 24 AK je 23. septembra 2021 pri Bezirksgericht Bruck an der Leitha (okrajno sodišče v kraju Bruck an der Leitha) vložila predlog, naj to sodišče v skladu s členom 15(1)(b), (2)(a) in (5) Uredbe št. 2201/2003 zaprosi sodišče Slovaške republike, naj prevzame pristojnost v sporu v zvezi z varstvom in vzgojo otrok. V zvezi s tem je AK trdila, da po eni strani poleg postopka vrnitve, ki ga je TT na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980 sprožil pri Okresny súd Bratislava I (okrajno sodišče Bratislava I), pri Okresny súd Bratislava V (okrajno sodišče Bratislava V, Slovaška) teče več postopkov, ki sta jih sprožila oče in ona sama, in da sta bili po drugi strani ti sodišči zaradi številnih tako zbranih dokazov primernejši za odločanje o vprašanju starševske odgovornosti za oba otroka.
- 25 TT je temu predlogu nasprotoval in zatrjeval, da pristojnost, ki je določena v členu 15 Uredbe št. 2201/2003, ni prenosljiva, kadar je pri sodiščih druge države članice, ki so pozvana k prevzemu pristojnosti, vloženi zahtevek za vrnitev na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980, na katero se sklicuje člen 11 te uredbe.

- 26 Bezirksgericht Bruck an der Leitha (okrajno sodišče v kraju Bruck an der Leitha) je predlogu AK ugodilo. To sodišče je menilo, da je Okresný súd Bratislava V (okrajno sodišče Bratislava V), ki je že izdalo več odločb v zvezi s pravico TT do stikov z otrokoma, primernejše za odločanje o starševski odgovornosti in o pravici do stikov z otrokoma, ker slednja od julija 2020 živita z materjo na Slovaškem in nista socialno vključena v Avstriji. Poleg tega bi bil potek postopka pred avstrijskim sodiščem otežen, ker bi bilo treba tako pri pregledih, ki bi jih opravili avstrijski organi za pomoč otrokom in mladostnikom, kot tudi pri imenovanih izvedencih otroške psihologije vse razgovore in preveritve opraviti po sodnem tolmaču.
- 27 TT je zoper ta sklep vložil pritožbo pri Landesgericht Korneuburg (deželno sodišče v Korneuburgu).
- 28 Predložitveno sodišče na prvem mestu navaja, da se Sodišče o vprašanju razmerja med členom 15(1) in členom 10 Uredbe št. 2201/2003 še ni izreklo. V zvezi s tem se sprašuje, ali je sodišču države članice, ki je po vsebini pristojno za odločanje o pravici do varstva in vzgoje otroka, dovoljeno, da to pristojnost na podlagi člena 15(1)(b) te uredbe prenese na sodišče države članice, v kateri je medtem ta otrok vzpostavil svoje običajno prebivališče po neupravičeni premestitvi. Če bi Sodišče na to vprašanje odgovorilo pritrdilno, se predložitveno sodišče na drugem mestu sprašuje, ali so pogoji, ki so naštet v členu 15(1) Uredbe št. 2201/2003, izčrpní ali pa se glede na posebnosti neupravičene premestitve lahko upoštevajo druge okoliščine.
- 29 V teh okoliščinah je Landesgericht Korneuburg (deželno sodišče v Korneuburgu) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali je treba člen 15 Uredbe [št. 2201/2003] razlagati tako, da [sodišče] države članice, ki je po vsebini pristojno za zadevo, lahko zaprosi sodišče druge države članice, s katero je otrok posebej povezan, naj prevzame pristojnost, če meni, da bi bilo primernejše za obravnavo zadeve ali njenega dela, tudi v primeru, v katerem gre pri tej drugi državi članici za državo članico, v kateri je otrok pridobil običajno prebivališče po neupravičeni premestitvi?
2. Ali je treba člen 15 [Uredbe št. 2201/2003] razlagati tako, da so merila za prenos pristojnosti, ki jih določa, izčrpno urejena, ne da bi bila potrebna druga merila ob upoštevanju postopka, ki se je začel na podlagi člena 8, [prvi odstavek in tretji odstavek, točka (f),] Haaške konvencije [iz leta 1980]?”

Vprašanji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 30 S prvim vprašanjem predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člen 15 Uredbe št. 2201/2003 razlagati tako, da sodišče države članice, ki je po vsebini pristojno za odločanje o zadevi v zvezi s starševsko odgovornostjo na podlagi člena 10 te uredbe, lahko zaprosi za prenos pristojnosti za to zadevo, ki je določen v členu 15(1)(b) navedene uredbe, na sodišče države članice, v katero je tega otroka eden od staršev neupravičeno premestil.
- 31 Najprej je treba navesti, da to vprašanje temelji na dveh predpostavkah, in sicer, prvič, da premestitev otrok iz Avstrije na Slovaško, ki jo je izvedla AK, pomeni „neupravičeno premestitev“ v smislu člena 2, točka 11(a) Uredbe št. 2201/2003, ker je bila izvedena brez soglasja TT, in drugič,

da je predložitveno sodišče kot sodišče države članice, na ozemlju katere sta otroka neposredno pred neupravičeno premestitvijo običajno prebivala, na podlagi člena 10 te uredbe po vsebini pristojno za odločanje o zadevi starševske odgovornosti za ta otroka.

- 32 Po tem pojasnilu je treba opozoriti, da Uredba št. 2201/2003 v oddelku 2 poglavja II določa pravila o pristojnosti v zadevah starševske odgovornosti, zlasti v zvezi s pravico do varstva in vzgoje.
- 33 Kot je razvidno iz uvodne izjave 12 navedene uredbe, so bila ta pravila o pristojnosti oblikovana tako, da kar najbolj upoštevajo koristi otroka, pri čemer se pri tem daje prednost merilu povezanosti. Člen 8(1) iste uredbe ta cilj izraža z določitvijo pravila o splošni pristojnosti sodišč države članice, v kateri otrok običajno prebiva v trenutku, ko je sodišče začelo postopek. Zaradi geografske bližine so namreč ta sodišča na splošno najprimernejša za odločanje o ukrepih, ki jih je treba sprejeti v korist otroka (glej v tem smislu sodbo z dne 27. aprila 2023, CM (Pravica do stikov z otrokom po preselitvi), C-372/22, EU:C:2023:364, točki 21 in 22 ter navedena sodna praksa).
- 34 Vendar se v skladu s členom 8(2) Uredbe št. 2201/2003 pravilo o pristojnosti iz odstavka 1 tega člena 8 uporablja ob upoštevanju, med drugim, člena 10 te uredbe.
- 35 Na podlagi tega člena 10 pa je pristojnost v zadevah starševske odgovornosti na splošno dodeljena sodiščem države članice, v kateri je otrok običajno prebival neposredno pred neupravičeno premestitvijo ali zadržanjem.
- 36 S to določbo se izvaja eden od ciljev Uredbe št. 2201/2003, ki je preprečitev neupravičenih premestitev ali zadržanj otrok med državami članicami (glej v tem smislu sodbo z dne 23. decembra 2009, Deteček, C-403/09 PPU, EU:C:2009:810, točka 49). Ta določba naj bi tako izničila učinek, ki bi ga imela uporaba pravila o splošni pristojnosti iz člena 8(1) te uredbe v primeru neupravičene premestitve zadevnega otroka, in sicer prenos pristojnosti na državo članico, v kateri je ta otrok pridobil novo običajno prebivališče po neupravičeni premestitvi ali zadržanju. Ker bi lahko imel storilec nezakonitega dejanja zaradi prenosa pristojnosti postopkovno prednost, člen 10 navedene uredbe tako določa, da sodišča države članice, v kateri je otrok običajno prebival neposredno pred neupravičeno premestitvijo ali zadržanjem, načeloma obdržijo pristojnost za vsebinsko odločanje o zadevnem primeru (glej v tem smislu sodbi z dne 1. julija 2010, Povse, C-211/10 PPU, EU:C:2010:400, točki 41 in 44, ter z dne 24. marca 2021, MCP, C-603/20 PPU, EU:C:2021:231, točka 45).
- 37 V skladu s členom 15(1)(b) Uredbe št. 2201/2003 lahko sodišče države članice, ki je po vsebini pristojno za zadevo v zvezi s starševsko odgovornostjo, izjemoma zaprosi, da se pristojnost za to zadevo ali njenega dela prenese na sodišče druge države članice, s katero je otrok posebej povezan, če je to sodišče primernejše za odločanje o njej in če je to v korist otroka.
- 38 Za odgovor na prvo vprašanje za predhodno odločanje je torej treba ugotoviti, ali je možnost, da se zaprosi za prenos pristojnosti, ki je izjemoma priznana s členom 15(1)(b) Uredbe št. 2201/2003, mogoče izvajati, kadar je sodišče države članice po vsebini pristojno za zadevo v zvezi s starševsko odgovornostjo na podlagi člena 10 te uredbe in kadar je sodišče, na katero bi bila ta zadeva prenesena, v državi članici, v katero je zadevnega otroka eden od staršev nezakonito premestil.

- 39 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso pri razlagi določbe prava Unije upoštevati ne le njeno besedilo, ampak tudi njen kontekst in cilje, ki jim sledi ureditev, katere del je (glej v tem smislu sodbo z dne 1. oktobra 2014, E., C-436/13, EU:C:2014:2246, točka 37 in navedena sodna praksa).
- 40 Na prvem mestu je treba glede besedila in konteksta člena 15 Uredbe št. 2201/2003, prvič, opozoriti, da ta člen pravila o pristojnosti, ki so določena v členih od 8 do 14 te uredbe, dopolnjuje z mehanizmom za sodelovanje, ki sodišču države članice, ki je na podlagi enega od teh pravil pristojno za zadevo, omogoča, da izjemoma prenese pristojnost na sodišče druge države članice (glej v tem smislu sodbo z dne 19. novembra 2015, P, C-455/15 PPU, EU:C:2015:763, točka 44).
- 41 Drugič, ta člen 15 Uredbe št. 2201/2003 v odstavkih od 2 do 6 določa pravila za tak prenos pristojnosti. Tako v skladu z odstavkom 5 sodišče države članice, ki je po vsebini pristojno za zadevo, še naprej izvršuje svojo pristojnost v skladu s členi od 8 do 14 te uredbe, kadar so sodišča druge države članice v šestih tednih od začetka postopka pred njimi pristojnost zavrnila.
- 42 Zakonodajalec Evropske unije je s tem, kot je generalni pravobranilec v bistvu navedel v točki 59 sklepnih predlogov, sam predvidel, da lahko sodišče države članice, katerega pristojnost temelji na členu 10 Uredbe št. 2201/2003, uporabi možnost prenosa pristojnosti, ki je določena v členu 15(1)(b) te uredbe (glej po analogiji sodbo z dne 27. aprila 2023, CM (Pravica do stikov z otrokom po preselitvi), C-372/22, EU:C:2023:364, točka 38).
- 43 Tretjič, iz besedila ali konteksta člena 15 Uredbe št. 2201/2003 tudi ne izhaja, da bi se sodišče države članice, ki je po vsebini pristojno za spore v zvezi s starševsko odgovornostjo na podlagi člena 10 te uredbe, moralo odpovedati uporabi možnosti, da zaprosi za prenos pristojnosti iz člena 15(1)(b) navedene uredbe, kadar je sodišče, ki mora glede na okoliščine izvrševati svojo pristojnost, v državi članici, v katero je zadevnega otroka eden od staršev nezakonito premestil.
- 44 Nasprotno, poudariti je treba, da kadar ima sodišče, ki je po vsebini pristojno za spor v zvezi s starševsko odgovornostjo, to pristojnost na podlagi člena 10 Uredbe št. 2201/2003, bo sodišče druge države članice, za katero bi se lahko štelo, da je primernejše za odločanje o tem sporu v smislu člena 15 te sodbe, praviloma sodišče države članice, v katero je bil otrok neupravičeno premeščen. Zato bi izključitev, da se ta člen 15 uporablja v položaju, kakršen je ta, ki je opisan v prejšnji točki te sodbe, v pretežnem delu odvzela učinkovitost možnosti, ki jo ima sodišče, ki je po vsebini pristojno za odločanje na podlagi člena 10 navedene uredbe, na podlagi člena 15(1)(b) iste uredbe, da zaprosi za prenos pristojnosti v zadevi na sodišče druge države članice, ki je primernejše za odločanje o njej.
- 45 Na drugem mestu, glede ciljev, ki jim sledi Uredba št. 2201/2003, je treba spomniti, da so pravila o pristojnosti, ki so določena v tej uredbi, oblikovana glede na otrokovo korist kot temeljni preudarek (glej v tem smislu sodbi z dne 12. novembra 2014, L, C-656/13, EU:C:2014:2364, točka 48, in z dne 1. avgusta 2022, MPA (Običajno prebivališče – Tretja država), C-501/20, EU:C:2022:619, točka 71 in navedena sodna praksa). Poleg tega navedena uredba, kot je poudarjeno v njeni uvodni izjavi 33, priznava temeljne pravice in upošteva načela Listine o temeljnih pravicah, pri čemer je njen namen predvsem zagotoviti spoštovanje temeljnih otrokovih pravic, kakor so določene v členu 24 Listine.
- 46 Iz sodne prakse Sodišča je tudi razvidno, da je zahteva, ki je določena v členu 15(1) Uredbe št. 2201/2003 in v skladu s katero mora biti prenos zadeve na sodišče druge države članice v korist otroka, odraz vodilnega načela, ki je vodilo zakonodajalca Unije pri zasnovi te uredbe in

ki mora določati njeno izvajanje v zadevah v zvezi s starševsko odgovornostjo, ki spadajo na njeno področje (glej v tem smislu sodbo z dne 27. oktobra 2016, D., C-428/15, EU:C:2016:819, točki 43 in 63).

- 47 Na podlagi te zahteve je nujno upoštevanje temeljne pravice otroka, ki je določena v členu 24(3) Listine o temeljnih pravicah, to je pravice do rednih osebnih odnosov in neposrednih stikov z obema staršema (glej v tem smislu sodbo z dne 23. decembra 2009, Detiček, C-403/09 PPU, EU:C:2009:810, točka 56).
- 48 Res je, da je zaradi neupravičene premestitve otroka, ki je posledica enostranske odločitve enega od njegovih staršev, ta otrok najpogosteje prikrajšan za možnost rednih osebnih odnosov in neposrednih stikov z drugim staršem (glej v tem smislu sodbo z dne 1. julija 2010, Povse, C-211/10 PPU, EU:C:2010:400, točka 64 in navedena sodna praksa).
- 49 Vendar ta okoliščina ne pomeni, da sodišče, ki je pristojno na podlagi člena 10 Uredbe št. 2201/2003, ne more ob upoštevanju koristi otroka ovreči močne domneve v prid ohranitve lastne pristojnosti, ki izhaja iz te uredbe (glej v tem smislu sodbo z dne 27. oktobra 2016, D., C-428/15, EU:C:2016:819, točka 49), in da se mora sistematično odpovedati možnosti, da zaprosi za prenos pristojnosti, ki je predviden v členu 15(1)(b) te uredbe, kadar je sodišče, na katero namerava prenesti to pristojnost, v državi članici, v katero je zadevnega otroka eden od staršev neupravičeno premestil.
- 50 Nasprotno pomeni, da se sodišče, ki je na podlagi člena 10 Uredbe št. 2201/2003 po vsebini pristojno za zadevo, glede na konkretne okoliščine primera prepriča, da ni nevarnosti, da bi imel nameravani prenos pristojnosti negativne vplive na čustvene, družinske in socialne odnose otroka ali na njegovo premoženjsko stanje (glej v tem smislu sodbo z dne 27. oktobra 2016, D., C-428/15, EU:C:2016:819, točki 58 in 59), in v korist otroka uravnoteženo in razumno pretehta vse upoštevne koristi na podlagi objektivnih ugotovitev glede samega otroka in njegovega socialnega okolja (glej v tem smislu sodbo z dne 23. decembra 2009, Detiček, C-403/09 PPU, EU:C:2009:810, točka 60). Če bi to sodišče tako prišlo do zaključka, da je prenos pristojnosti za zadevo na sodišče druge države članice v nasprotju s koristjo otroka, mora biti tak prenos pristojnosti izključen.
- 51 Zato ni v nasprotju s cilji, ki jim sledi Uredba št. 2201/2003, da lahko sodišče, ki je na podlagi člena 10 te uredbe pristojno za spore v zvezi s starševsko odgovornostjo, izjemoma ter po uravnoteženem in razumnem upoštevanju koristi otroka zaprosi za prenos pristojnosti za zadevo, ki mu je bila predložena v odločanje, na sodišče države članice, v katero je zadevnega otroka eden od staršev neupravičeno premestil.
- 52 Na tretjem in zadnjem mestu, v zvezi s tem je nepomembna okoliščina, da bi sodišče, na katero je načrtovan tak prenos pristojnosti, sprejelo nujnečasne ukrepe v zvezi s pravico do stikov očeta tega otroka na podlagi člena 20 Uredbe št. 2201/2003, kot sta stranki v postopku v glavni stvari navedli na obravnavi pred Sodiščem v zvezi z odločbami, ki jih je sprejelo Okresný súd Bratislava V (okrajno sodišče Bratislava V).
- 53 Spomniti je namreč treba, da tega člena 20 ni mogoče šteti za določbo, ki podeljuje pristojnost za vsebinsko odločanje o zadevi s področja starševske odgovornosti (glej v tem smislu sodbi z dne 15. julija 2010, Purucker, C-256/09, EU:C:2010:437, točki 61 in 62, ter z dne 9. novembra 2010, Purucker, C-296/10, EU:C:2010:665, točki 69 in 70).

- 54 Zato se tudi ob predpostavki, da so bile odločbe Okresný súd Bratislava V (okrajno sodišče Bratislava V) sprejete na podlagi člena 20 Uredbe št. 2201/2003, ta položaj vendarle razlikuje od tistega, v katerem je bila izdana sodba z dne 4. oktobra 2018, IQ (C-478/17, EU:C:2018:812). V zadevi, v kateri je bila izdana ta sodba, sta bili namreč obe sodišči dveh zadevnih držav članic, ki sta odločali o zadevi, po vsebini pristojni za zadevo v zvezi s starševsko odgovornostjo na podlagi člena 8(1) oziroma člena 12 Uredbe št. 2201/2003, zaradi česar je Sodišče izključilo možnost, da bi se v razmerju med obema sodiščema uporabila možnost zaprosila za prenos pristojnosti na podlagi člena 15 te uredbe.
- 55 Glede na navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 15 Uredbe št. 2201/2003 razlagati tako, da lahko sodišče države članice, ki je na podlagi člena 10 te uredbe po vsebini pristojno za zadevo v zvezi s starševsko odgovornostjo, izjemoma zaprosi za prenos pristojnosti za to zadevo, ki je določen v členu 15(1)(b) navedene uredbe, na sodišče države članice, v katero je tega otroka eden od staršev neupravičeno premestil.

Drugo vprašanje

- 56 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 15(1) Uredbe št. 2201/2003 razlagati tako, da so edini pogoji, od katerih je odvisna možnost sodišča države članice, ki je po vsebini pristojno za zadevo v zvezi s starševsko odgovornostjo, da zaprosi za prenos pristojnosti za zadevo na sodišče druge države članice, tisti, ki so izrecno navedeni v tej določbi, ali pa mora to sodišče upoštevati tudi druge okoliščine, kot je obstoj postopka za vrnitev otroka, ki se je začel na podlagi člena 8, prvi odstavek in tretji odstavek, točka (f), Haaške konvencije iz leta 1980 in ki se še ni pravnomočno končal.
- 57 Kot je razvidno iz besedila člena 15(1) Uredbe št. 2201/2003, lahko sodišče neke države članice zaprosi sodišče druge države članice, naj prevzame njeno pristojnost le, če so izpolnjeni trije kumulativni pogoji, ki so v tej določbi izčrpno naštet, in sicer, če je otrok „posebej povezan“ z drugo državo članico, če sodišče, ki je po vsebini pristojno za zadevo, meni, da je sodišče te druge države članice „primernejše“ za odločanje o zadevi, in če je prenos pristojnosti v korist zadevnega otroka v smislu, da ni nevarnosti, da bi prenos škodljivo vplival na njegov položaj (glej v tem smislu sodbo z dne 27. oktobra 2016, D., C-428/15, EU:C:2016:819, točke 50, 56 in 58, ter sklep z dne 10. julija 2019, EP (Starševska odgovornost in sodišče, ki je primernejše za odločanje o zadevi), C-530/18, EU:C:2019:583, točka 31).
- 58 Glede morebitnega upoštevanja zahtevka za vrnitev otroka na podlagi določb Haaške konvencije iz leta 1980 je treba v zvezi s tem opozoriti, da te določbe sicer v skladu s členom 60 Uredbe št. 2201/2003 nimajo prednosti pred določbami te uredbe v razmerjih med državami članicami na področjih, ki jih ureja ta uredba, so pa tesno povezane z njimi, tako da lahko vplivajo na pomen, obseg in učinkovitost navedenih določb (glej v tem smislu mnenje 1/13 (Pristop tretjih držav k Haaški konvenciji) z dne 14. oktobra 2014, EU:C:2014:2303, točki 85 in 87, ter sodbo z dne 16. februarja 2023, Rzecznik Praw Dziecka in drugi (Odlog izvršitve odločbe o vrnitvi), C-638/22 PPU, EU:C:2023:103, točka 63).
- 59 Iz zgoraj navedenega izhaja, da obstoj zahtevka za vrnitev na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980, o katerem ni bilo pravnomočno odločeno v državi članici, v katero je zadevnega otroka eden od staršev neupravičeno premestil, kot tak ne more preprečiti izvajanja možnosti zaprosila za prenos pristojnosti, ki je določen v členu 15(1)(b) Uredbe št. 2201/2003. To okoliščino pa mora pristojno sodišče upoštevati pri presoji, ali so izpolnjeni trije pogoji, ki se s to določbo zahtevajo za prenos pristojnosti za zadevo na sodišče druge države članice.

- 60 V zvezi s konkretnim upoštevanjem take okoliščine pri presoji teh treh pogojev s strani sodišča, ki je po vsebini pristojno za odločanje, je treba pojasniti naslednje.
- 61 Na prvem mestu, glede pogoja, da mora biti otrok „posebej povezan“ z državo članico, v kateri je sodišče, na katero je načrtovan prenos pristojnosti, je treba opozoriti, da člen 15(3) Uredbe št. 2201/2003 v točkah od (a) do (e) izčrpno določa pet alternativnih meril, na podlagi katerih je mogoče šteti, da je ta pogoj izpolnjen (glej v tem smislu sklep z dne 10. julija 2019, EP (Starševska odgovornost in sodišče, ki je primernejše za odločanje o zadevi), C-530/18, EU:C:2019:583, točki 27 in 28 ter navedena sodna praksa). Med temi merili pa je navedeno merilo iz točke (c) navedene določbe, v skladu s katerim je otrok državlján te države članice.
- 62 V obravnavani zadevi je iz elementov spisa, ki je na voljo Sodišču, razvidno, da sta otroka iz postopka v glavni stvari slovaška državljana, tako da ju je treba v skladu s členom 15(3)(c) Uredbe št. 2201/2003 za namene člena 15(1) te uredbe šteti za otroka s posebno vezjo s Slovaško, in to ne glede na obstoj postopka za vrnitev, ki ga je njun oče začel na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980.
- 63 Na drugem mestu, glede pogoja, da mora biti sodišče, na katero je načrtovan prenos pristojnosti, „primernejše“ za odločanje o zadevi, je treba, prvič, opozoriti, da se mora sodišče, ki namerava prenesti pristojnost, prepričati, da lahko prenos pristojnosti prinese dejansko in konkretno dodano vrednost pri sprejetju odločbe v zvezi z otrokom v primerjavi z možnostjo, da pristojnost obdrži. V tem okviru lahko poleg drugih elementov upošteva postopkovna pravila druge države članice, kot so pravila za zbiranje dokazov, ki so potrebni za obravnavanje zadeve. Pristojno sodišče pa, nasprotno, pri taki presoji ne sme upoštevati materialnega prava te druge države članice, ki bi ga moralo uporabiti sodišče zadnjenavedene države, če bi bila zadeva prenesena nanj. Tako upoštevanje bi bilo namreč v nasprotju z načeloma medsebojnega zaupanja med državami članicami in vzajemnega priznavanja sodnih odločb, na katerih temelji Uredba št. 2201/2003 (glej v tem smislu sodbo z dne 27. oktobra 2016, D., C-428/15, EU:C:2016:819, točki 57 in 61).
- 64 Drugič, kadar bi obstajala očitna nevarnost, da bi prenos pristojnosti, ki je določen v členu 15(1)(b) Uredbe št. 2201/2003, tistemu od staršev, ki zahteva vrnitev otroka, odvzel možnost, da svoje trditve učinkovito uveljavlja pred sodiščem, na katero je načrtovan prenos pristojnosti, bi ta nevarnost preprečevala ugotovitev, da bi bilo to sodišče „primernejše“ za odločanje o zadevi v smislu te določbe.
- 65 V obravnavanem primeru v spisu pred Sodiščem ni ničesar, kar bi nakazovalo, da bi bila TT v primeru prenosa pristojnosti na Okresný súd Bratislava V (okrajno sodišče Bratislava V) odvzeta možnost, da učinkovito navaja svoje trditve, kar pa mora vseeno preveriti predložitveno sodišče.
- 66 Tretjič, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 80 sklepnih predlogov, bi lahko prenos pristojnosti prinesel dejansko in konkretno dodano vrednost pri sprejetju odločbe v zvezi z otrokom, kadar je sodišče, na katero je načrtovan prenos pristojnosti, na zahtevo strank v postopku v glavni stvari in na podlagi veljavnih postopkovnih pravil sprejelo sklop nujnih začasnih ukrepov zlasti na podlagi člena 20 Uredbe št. 2201/2003. Ta določba pa, kot je bilo opozorjeno v točki 53 te sodbe, ne podeljuje pristojnosti za vsebinsko odločanje o zadevi v zvezi s starševsko odgovornostjo. Vendar ni mogoče izključiti, da bi bilo navedeno sodišče glede na informacije, s katerimi sta ga seznanili zadevni stranki, primernejše za celovito razumevanje dejanskih okoliščin v zvezi z življenjem in potrebami zadevnega otroka ter za sprejetje – ob upoštevanju merila povezanosti – ustreznih odločb v zvezi z njim.

- 67 Četrtrič, kadar je bil pri pristojnih organih države članice, v katero je bil zadevni otrok neupravičeno premeščen, vložen zahtevek za vrnitev otroka na podlagi določb Haaške konvencije iz leta 1980, ni mogoče nobenega sodišča te države članice šteti za „primernejšega“ za odločanje o zadevi v smislu člena 15(1) Uredbe št. 2201/2003, dokler se ne izteče šesttedenski rok iz člena 11 te konvencije in člena 11 navedene uredbe. Poleg tega je lahko precejšnja zamuda sodišč navedene države članice pri odločanju o tem zahtevku za vrnitev dejavnik, ki govori proti ugotovitvi, da naj bi bila ta sodišča primernejša za vsebinsko odločanje o pravici do varstva in vzgoje.
- 68 Kot je namreč razvidno iz člena 16 navedene konvencije, sodišča države pogodbenice, na ozemlje katere je bil otrok neupravičeno premeščen, po tem, ko so bila obveščena o neupravičeni premestitvi, ne smejo vsebinsko odločati o pravici do varstva in vzgoje, dokler se zlasti ne ugotovi, da pogoji za vrnitev otroka niso izpolnjeni. Predložitveno sodišče mora torej ta dejavnik posebej upoštevati pri presoji drugega pogoja, ki je določen v členu 15(1) Uredbe št. 2201/2003.
- 69 Na tretjem mestu, enako velja za presojo pogoja v zvezi s koristjo otroka, pri katerem se glede na člen 16 Haaške konvencije iz leta 1980 ne sme zanemariti tega, da sodišča države članice, v katero je otroka eden od staršev neupravičeno premestil, začasno niso mogla sprejeti vsebinske odločbe o pravici do varstva in vzgoje, ki bi bila v skladu s to koristjo, preden sodišče te države članice, ki obravnava zahtevek za vrnitev tega otroka, ne odloči vsaj o tem zahtevku.
- 70 Glede na zgoraj navedeno je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 15(1) Uredbe št. 2201/2003 razlagati tako, da so edini pogoji, od katerih je odvisna možnost sodišča države članice, ki je po vsebini pristojno za zadevo v zvezi s starševsko odgovornostjo, da zaprosi za prenos pristojnosti za to zadevo na sodišče druge države članice, tisti, ki so izrecno navedeni v tej določbi. Pri preučitvi tistih od teh pogojev, ki se nanašata na obstoj sodišča v tej zadnji državi članici, ki bi bilo primernejše za odločanje o zadevi, in na korist otroka, mora sodišče prve države članice upoštevati obstoj postopka za vrnitev tega otroka, ki je bil uveden na podlagi člena 8, prvi odstavek in tretji odstavek, točka (f), Haaške konvencije iz leta 1980 in ki se še ni pravnomočno končal v državi članici, v katero je navedenega otroka eden od staršev neupravičeno premestil.

Stroški

- 71 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

- 1. Člen 15 Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/2000**

je treba razlagati tako, da

lahko sodišče države članice, ki je na podlagi člena 10 te uredbe po vsebini pristojno za zadevo v zvezi s starševsko odgovornostjo, izjemoma zaprosi za prenos pristojnosti za to zadevo, ki je določen v členu 15(1)(b) navedene uredbe, na sodišče države članice, v katero je tega otroka eden od staršev neupravičeno premestil.

2. Člen 15(1) Uredbe št. 2201/2003

je treba razlagati tako, da

so edini pogoji, od katerih je odvisna možnost sodišča države članice, ki je po vsebini pristojno za zadevo v zvezi s starševsko odgovornostjo, da zaprosi za prenos pristojnosti za to zadevo na sodišče druge države članice, tisti, ki so izrecno navedeni v tej določbi. Pri preučitvi tistih od teh pogojev, ki se nanašata na obstoj sodišča v tej zadnji državi članici, ki bi bilo primernejše za odločanje o zadevi, in na korist otroka, mora sodišče prve države članice upoštevati obstoj postopka za vrnitev tega otroka, ki je bil uveden na podlagi člena 8, prvi odstavek in tretji odstavek, točka (f), Konvencije o civilnopravnih vidikih mednarodnega protipravnega odvzema otrok, ki je bila 25. oktobra 1980 sklenjena v Haagu, in ki se še ni pravnomočno končal v državi članici, v katero je navedenega otroka eden od staršev neupravičeno premestil.

Podpisi